

PIRMĀS INSTANCES TIESAS RĪKOJUMS (piektā palāta)

2004. gada 16. decembrī *

Lieta T-410/03

Hoechst AG, Frankfurte pie Mainas (Vācija), ko pārstāv M. Klusmans [M. Klusmann], M. Riba [M. Rüba], advokāti, un V. Tērnere [V. Turner], *solicitor*,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv V. Mūls [W. Mölls], O. Beineta [O. Beynet] un K. Mojsesoviča [K. Mojzesowicz], pārstāvji, kam palīdz A. Belke [A. Böhlke], advokāts, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — vācu.

par prasību atcelt Komisijas 2003. gada 1. oktobra Lēmumu C (2003) 3426 galīgā redakcija par EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/E-1/37.370 — Sorbāti), ciktāl tas attiecas uz prasītāju, vai, pakārtoti — samazināt prasītājam uzliktā naudas soda apmēru līdz piemērotam apmēram.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Vilaras [*M. Vilaras*], tiesneši F. Deuss [*F. Dehousse*] un D. Švābi [*D. Šváby*],

sekretārs H. Jungs [*H. Jung*],

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

Prāvas priekšvēsture

- 1 Ar 2003. gada 1. oktobra Lēmumu C (2003) 3426 galīga redakcija (Lieta COMP/E-1/37.370 — Sorbāti) (turpmāk tekstā — “Lēmums”) Komisija noteica, ka vairāki uzņēmumi pārkāpa EKL 81. panta 1. punktu un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līguma 53. pantu, noslēdzot aizliegtu vienošanos sorbātu tirgū. Šo uzņēmumu starpā ir arī *Hoechst AG* (turpmāk tekstā — “*Hoechst*”) un *Chisso Corporation* (turpmāk tekstā — “*Chisso*”), reģistrēti Tokijā (Japāna).

- 2 Pamatojoties uz to, Komisija nolēma uzlikt attiecīgajiem uzņēmumiem naudas sodu. Lai noteiktu tā apmēru, Komisija piemēroja vadlīnijas tādu naudas sodu apmēru aprēķināšanai, kas uzlikti, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un 65. panta 5. punktu [EOTK] (OV 1998, C 9, 3. lpp.), un tās paziņojumu par naudas soda neuzlikšanu vai tā apmēra samazināšanu aizliegtos vienošanos lietās (OV 1996, C 207, 4. lpp.).
- 3 Par līdzdalību aizliegtajā vienošanās *Hoechst* tika uzlikts naudas sods 99 miljonu EUR apmērā (Lēmuma 3. panta b) punkts). Šis naudas sods atspoguļo tostarp lomu, kas varētu būt bijusi *Hoechst* kā aizliegtās vienošanās līderi kopā ar sabiedrību *Daicel*, kas reģistrēta Tokijā (Japāna) (Lēmuma preambulas 363.–375. apsvērums). *Hoechst* uzliktais naudas sods tomēr tika samazināts par 50 % par sadarbošanos izmeklēšanas laikā (Lēmuma preambulas 455.–466. apsvērums).
- 4 Attiecībā uz *Chisso* Komisija uzskatīja, ka tā pirmā iesniedza noteicošos pierādījumus izmeklēšanas laikā. Tādēļ tai tika nodrošināta pilnīga imunitāte un netika uzlikts naudas sods (Lēmuma preambulas 439.–447. apsvērums).

Process

- 5 Savā prasības pieteikumā, kas Pirmās instances tiesas kanceleijā saņemts 2003. gada 18. decembrī, *Hoechst* cēla prasību atcelt Lēmumu, ciktāl tas uz to attiecas, vai, pakārtoti — samazināt līdz atbilstošam apmēram tai uzliktā naudas soda apmēru.

- 6 2004. gada 26. aprīlī *Chisso* iesniedza pieteikumu par iestāšanos pamata lietā Komisijas prasījumu atbalstam.
- 7 Dokumentā, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 1. jūnijā, Komisija norādīja, ka tā neiesniegs apsvērumus par pieteikumu par iestāšanos lietā.
- 8 Dokumentā, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 15. jūnijā, *Hoechst* lūdza Pirmās instances tiesu noraidīt pieteikumu par iestāšanos lietā un piespriest *Chisso* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 9 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 1. punkta trešajai daļai piektās palātas priekšsēdētājs nodeva šo pieteikumu par iestāšanos lietā Pirmās instances tiesai.

Juridiskais pamatojums

Lietas dalībnieku argumenti

- 10 Vispirms *Chisso* precizē, ka prasība pamata prāvā ir vērsta uz tai īpaši adresēta Lēmuma atcelšanu. Šajā ziņā *Chisso* norāda, ka tā labprātīgi informēja Komisiju par aizliegtās vienošanās pastāvēšanu sorbātu tirgū un iesniedza tai noteicošos pierādījumus šajā sakarā. Šis apstāklis kā tāds esot uzskatāms par pierādījumu pietiekamu interešu pastāvēšanai.

- 11 Turklāt *Chisso* apgalvo, ka to tieši skar *Hoechst* prasība, saskaņā ar kuru Komisija pieļāva kļūdu, neuzskatot to par pirmo uzņēmumu, kurš sadarbojās ar Komisiju. Šajā sakarā *Chisso* norāda, ka pēc tās domām, Komisija pamatoti *Chisso* uzskatīja par pirmo uzņēmumu, kas sadarbojās, ņemot vērā vairākus noteiktus faktus, ko atgādina *Chisso*. Līdz ar to, ja Pirmās instances tiesa piekristu *Hoechst* argumentiem, *Chisso* neizpildītu nosacījumus, kas jāizpilda, lai tā varētu baudīt pilnīgu imunitāti un soda apmēra samazināšanu.

- 12 *Hoechst* savukārt uzskata, ka *Chisso* nav attiecībā uz *Hoechst* pieņemtā Lēmuma, kurš vienīgais ir šās prasības subjekts, adresāte. Pat uzskatot, ka šis lēmums tika adresēts ne tikai tai, bet arī *Chisso*, *Hoechst* uzskata, ka *Chisso* nav likumīgu interešu, lai iestātos lietā. Šajā ziņā *Hoechst* precizē, ka, ja tai iznākums šajā lietā būtu labvēlīgs, grozot Lēmuma 3. panta b) punktu, netiktu izmainītas citas šā lēmuma tiesību normas, tostarp tās, kas attiecas uz *Chisso*. Atsaucoties jo īpaši uz Pirmās instances tiesas 2003. gada 25. februāra rīkojumu lietā T-15/02 *BASF/Komisija*, *Recueil*, II-213. lpp., *Hoechst* tāpat norāda, ka *non bis in idem* princips aizliedz Komisijai no jauna veikt pārkāpuma, kas ir šā lēmuma priekšmets, izvērtēšanu pēc būtības. Jebkurā gadījumā, pat ja Komisija varētu atgriezties pie Lēmuma attiecībā uz *Chisso* izskatīšanas, šis sabiedrības interese kavēt šādu atkārtotu novērtējumu nav tieša un pastāvoša, bet gan netieša un iespējama.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 13 Saskaņā ar Tiesas Statūtu 40. panta otro daļu, kas piemērojama procesam Pirmās instances tiesā atbilstoši minēto statūtu 53. panta pirmajai daļai, visām citām personām, kas konstatē, ka Tiesā iesniegtās lietas iznākums skar to intereses, ja vien tā nav lieta starp dalībvalstīm, starp Kopienu iestādēm vai starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Kopienu iestādēm, no otras puses, ir tiesības iestāties lietā.

- 14 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka intereses par lietas iznākumu jēdziens Tiesas Statūtu 40. panta otrās daļas izpratnē, kas piemērojama procesam Pirmās instances tiesā atbilstoši minēto statūtu 53. panta pirmajai daļai, ir jādefinē attiecībā uz pašu prāvas priekšmetu un ir jāuztver kā tieša un pastāvoša interese par pašiem prasījumiem, un nevis kā interese attiecībā uz izvirzītajiem pamatiem vai argumentiem. Ar lietas “iznākumu” ir jāsaprot lietu izskatošās tiesas galīgais lēmums, kurš ietverts sprieduma rezolūtvajā daļā. Tostarp ir jāpārlicinās, ka personu, kas iestājusies lietā, apstrīdētais lēmums skar tieši un ka tās intereses par lietas iznākumu ir konkrētas. Turklāt no judikatūras izriet, ka ir jānošķir personas, kuras iesniegušas pieteikumu par iestāšanos lietā, pierādot tiešu interesi par lēmumu par noteikta tiesību akta atcelšanu, un personas, kuras pierāda tikai netiešu interesi par lietas iznākumu, jo tās atrodas līdzīgā situācijā kā viens no lietas dalībniekiem (Tiesas priekšsēdētāja 1997. gada 17. jūnija rīkojums apvienotajās lietās C-151/97 P (I) un C-157/97 P(I) *National Power* un *PowerGen*, *Recueil*, I-3491. lpp., 51.–53. un 57. punkts; rīkojums lietā *BASF/Komisija*, minēts šā rīkojuma 12. punktā, 26. un 27. punkts, un Pirmās instances tiesas 2004. gada 4. februāra rīkojums lietā T-14/00 *Ulestraten, Schimmert en Hulsberg u.c./Komisija*, *Recueil*, II-497. lpp., 11. un 12. punkts).
- 15 Šajā gadījumā ir jāatgādina, pirmkārt, ka *Hoechst* “prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi: [...] 1. atcelt [Lēmumu], ciktāl tas uz to attiecas; [...] 2. pakārtoti — samazināt ar Lēmumu noteiktā naudas soda apmēru līdz piemērotam apmēram”.
- 16 Otrkārt, ir jāuzsver, ka Lēmums, kaut arī tas tika sastādīts viena lēmuma formā, ir jāuzskata par individuālu lēmumu virkni, kas konstatē uzņēmumu adresātu pārkāpumus un vajadzības gadījumā — uzliek tiem naudas sodus, kā tas turklāt arī ir norādīts tā rezolūtvajā daļā un tostarp 1. un 3. pantā (skat. šādā pat nozīmē rīkojumu *BASF/Komisija*, minēts 12. punktā, 31. punkts, un tajā minēto judikatūru).
- 17 Treškārt, ir jāatgādina, ka, tā kā Kopienų tiesa būtu pārsniegusi pilnvaras, nospriežot *ultra petita*, atcelšanas apmērs nevarētu pārsniegt to, ko lūdza prasītāja. Līdz ar to, ja

viens no lēmuma adresātiem nolemtu celt prasību atcelt tiesību aktu, Kopienų tiesai būtu saistoši tikai tie lēmumā ietvertie fakti, kas skar attiecīgo adresātu. Turpretī fakti, kas attiecas uz citiem adresātiem un kas netika apstrīdēti, nav Kopienų tiesas izskatāmā strīda priekšmets (Tiesas 1999. gada 14. septembra spriedums lietā C-310/97 P Komisija/*AssiDomän Kraft Products* u.c., *Recueil*, I-5363. lpp., 52. un 53. punkts, un Tiesas 2001. gada 15. februāra spriedums lietā C-239/99 *Nachi Europe*, *Recueil*, I-1197. lpp., 24. un 25. punkts).

- 18 Visbeidzot, ir jāatzīmē, ka, kaut arī *erga omnes*, kas piemīt Kopienų tiesas spriedumam, kas atceļ tiesību aktu, gan sprieduma rezolūtijāvai daļai, gan motīvu daļai, kas veido tā vajadzīgo pamatojumu, ar šādu spriedumu nevar atcelt tiesību aktu, kas nav apstrīdēts Kopienų tiesā, kaut arī tam ir tāda pati nelikumība. Motīvi, kuri atklāj precīzus iemeslus, kādēļ Kopienų tiesa konstatēja nelikumību, ir jāņem vērā tikai, lai noteiktu patieso būtību tam, kas tika nospriests rezolūtijā daļā. Sprieduma par atcelšanu motīvu daļa nevar tikt piemērota situācijā, kādā atrodas personas, kas nav bijušas lietas dalībnieki, un attiecībā uz kurām spriedums ne pie kādiem apstākļiem nevar neko noteikt (spriedums lietā Komisija/*AssiDomän Kraft Products* u.c., minēts šā rīkojuma 17. punktā, 54. un 55. punkts).
- 19 Šajos apstākļos Lēmuma, kas attiecas uz *Chisso*, tiesību normas neietekmē Pirmās instances tiesas spriedums, ar kuru atcelts Lēmums attiecībā uz *Hoechst* vai mainīts *Hoechst* uzliktā naudas soda apmērs.
- 20 Līdz ar to *Chisso* var būt intereses par to, lai *Hoechst* prasījumi pamata lietā tiktu noraidīti, tikai tad, ja minētā tiesību akta atcelšana vai izmaiņas, kas ļautu apstrīdēt secinājumu un vērtējumu pamatotību attiecībā uz *Chisso*, kuri norādīti Lēmumā, varētu Komisijai likt atgriezties pie jautājuma par imunitāti, ko tā piešķirusi.

- 21 Tomēr, pat pieņemot, ka Komisija varētu mainīt Lēmuma par *Chisso* imunitāti tiesību normas, intereses, kas tika minētas šā rīkojuma 20. punktā, nav uzskatāmas par tiešām un patiesi pastāvošām interesēm judikatūras izpratnē, bet gan par netiešām un iespējamām interesēm. Turklāt tādā gadījumā *Chisso* varētu joprojām izvirzīt savus argumentus prasības par tiesību akta atcelšanu ietvaros, ko tā varētu celt Pirmās instances tiesā pret šādu Komisijas nelabvēlīgo lēmumu (tādā pašā nozīmē skat. rīkojumu lietā *BASF/Komisija*, minēts šā rīkojuma 12. punktā, 37. punkts).
- 22 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, ir jāsecina, ka interesi, uz kuru atsaucas *Chisso*, nevar kvalificēt kā tiešu un pastāvošu interesi par lietas iznākumu Tiesas Statūtu 40. panta otrās daļas izpratnē. Tā rezultātā tās pieteikums par iestāšanos lietā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 23 Saskaņā ar Reglamenta 87. panta 1. punktu lēmumu par tiesāšanās izdevumiem ietver galīgajā spriedumā vai rīkojumā par tiesvedības izbeigšanu. Tā kā šis rīkojums izbeidz tiesvedību attiecībā uz *Chisso*, lēmums par tiesāšanās izdevumiem ir jāpieņem saistībā ar tās pieteikumu par iestāšanos lietā.
- 24 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā *Chisso* spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež segt savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzināt tos, kas radušies *Hoechst* šajā iestāšanās lietā tiesvedībā saskaņā ar *Hoechst* prasījumiem. Tā kā Komisija nav iesniegusi apsvērumus šajā sakarā, tā sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (piektā palāta)

izdod rīkojumu:

- 1) **noraidīt pieteikumu par iestāšanos lietā;**
- 2) ***Chisso* atlīdzina *Hoechst* tiesāšanās izdevumus, kas tai radušies iestāšanās lietā tiesvedībā, kā arī sedz savus tiesāšanās izdevumus;**
- 3) **Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus, kas tai radušies iestāšanās lietā tiesvedībā, pati.**

Luksemburgā 2004. gada 16. decembrī.

Sekretārs

H. Jung

Priekšsēdētājs

M. Vilaras